

Datum

2022-11-01

Mottagarei.remissvar@regeringskansliet.sei.transport.remissvar@regeringskansliet.se**Vår beteckning:** SJCM-2022-0002-037**Ert diarienum:** I2022/01472**Handläggare**

Gunnar Alexandersson

010-751 50 92

Yttrande om Trafikverkets redovisning av regeringsuppdrag: Ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter

SJ AB (SJ) har tagit del av rubricerad remiss och lämnar följande synpunkter.

Trafikverket har haft i uppdrag att analysera och föreslå en utformning av ett statligt ekonomiskt stöd för att utveckla och anpassa regionala biljettsystem för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter. Förutsättningarna för såväl stödet som uppdraget är att dessa medel enbart kan lämnas som medfinansiering till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, d.v.s. inte till andra involverade aktörer. För att inte denna begränsning ska vara hämmande för utvecklingen, förutsätter SJ att statliga medel som på detta sätt ställs till de regionala kollektivtrafikmyndigheternas förfogande också kommer att komma järnvägsföretagen till del, om än indirekt, samt att myndigheterna involverar dessa i arbetet.

Ett viktigt mål med det statliga stödet är att öka den marknad som den lokala och regionala trafiken vänder sig till. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna står ofta för en viktig länk mellan långväga transporter (med tåg och buss) och resenärens slutdestination. I nuläget är regionala biljettsystem och relaterade regler fokuserade på en försäljning som sker i samband med att resan genomförs. För att kunna bredda kundgruppen som reser kollektivt skulle de regionala trafikmyndigheterna behöva anpassa sina system och regler för att bättre kunna hantera en matning till/från längre resor där köp av resan oftast sker en god tid i förväg. Det innebär t.ex. att regionerna behöver kunna utfärda en biljett för en resa längre fram som även kan återköpas i de fall resenären väljer att göra ett återköp av den långväga delen av resan. I dagens system är detta sällan möjligt.

Trafikverket föreslår att endast projekt som inte redan påbörjats ska kunna få ta del av det statliga stödet. Detta anser SJ är ett orimligt krav som riskerar att hämma den utveckling som redan initierats och pågår på många håll. Det bör vara möjligt att få stöd även till sådana pågående projekt.

Med tanke på att formerna för stödet tidigast kan vara på plats i slutet av 2022 blir det också orimligt att säga att de medel som avsatts för 2022 måste användas redan i år. SJ rekommenderar att medel som eventuellt hinner tilldelas 2022 också ska kunna användas under 2023, alternativt att budgeterade medel förskjuts från 2022 och 2023 till 2023 respektive 2024.

Trafikverket har i ett s.k. medskick behandlat en del frågor som inte bedöms kunna ingå i förslaget men som ändå är av vikt för den framtida utvecklingen. Där sägs t.ex. att det i dagsläget inte finns någon nationell myndighet som ansvarar för samordning och harmonisering av kollektivtrafik. Detta är bara delvis sant. Enligt förordning 2010:185 med instruktion för Trafikverket ska Trafikverket "verka för en grundläggande tillgänglighet i den interregionala kollektivtrafiken" (1 §) och även "verka för kollektivtrafikens utveckling", till exempel genom att ge de regionala kollektivtrafikmyndigheterna råd och stöd i fråga om utformningen av de regionala trafikförsörjningsprogrammen (2 §). Den samordning som därutöver behövs anser SJ är tryggad genom samverkansföretaget Samtrafiken.

Tobias Johansson
Chef Betalning och Distribution, SJ AB